

Europska
komisija

Prekogranična zdravstvena skrb

**Lakši pristup zdravstvenoj skrbi za
građane EU-a bilo gdje u EU-u**

Prekogranična zdravstvena skrb pacijentima omogućava da potražuju medicinske usluge u EU-u i pomaže građanima pronaći relevantne informacije na lakši način u ostalim zemljama EU-a. Zahvaljujući brojnim projektima EU-a, pojam neometanog prekograničnog pružanja zdravstvene skrbi sve je jači i jači.

Direktiva EU-a kao vodilja za prekograničnu zdravstvenu skrb

Budući da zdravstvena skrb u Europi postaje realnost, postoje koraci kojima se razjašnjavaju problemi poput pristupa i povrata troškova, a također pomažu riješiti pravne nesigurnosti te omogućiti ostvarivanje očekivanja pacijenata. Uloga nacionalnih kontaktnih točaka EU-a za prekograničnu zdravstvenu skrb ključna je u pružanju potpore građanima EU-a koji putuju u inozemstvo radi medicinskog liječenja.

Veliki korak u tom smjeru bilo je usvajanje Direktive 2011/24/EU o pravima pacijentima u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi. Direktivom se od svih država članica EU-a tražila provedba tih prava do listopada 2013. U studiji iz 2015. Europska komisija evaluirala je napredak i objavila da je mreža nacionalnih kontaktnih točaka priča o uspjehu u nastanku.

Istovremeno tu Direktivu podupire Ekspertna skupina Komisije za prekograničnu zdravstvenu skrb koja okuplja predstavnike iz svih zemalja EU-a radi pružanja savjeta i stručnih znanja u pitanjima prekogranične zdravstvene skrbi. Građani EU-a izravno osjećaju dobrobiti ovih strategija i politika i sada su suočeni s manje prepreka ako, primjerice, žele liječničku konzultaciju u drugoj zemlji EU-a.

Paneuropska suradnja u zdravstvenoj skrbi pruža potporu neometanoj integraciji EU-a

Trećim zdravstvenim programom EU-a (2014. – 2020.) kao ključni cilj utvrđuje se suradnja među državama članicama koja pruža podršku i poticaj. Jednako tako, Europska komisija financira studije i projekte koji podupiru suradnju u području prekogranične zdravstvene skrbi.

Dva su važna načina na koja se prekogranična zdravstvena njega savršeno usklađuje s promicanjem troškovno učinkovite prevencije bolesti, što je jedan od ključnih operativnih ciljeva ovog zdravstvenog programa:

Kao državljanin EU-a, ako naglo obolite ili doživite nezgodu tijekom privremenog posjeta drugoj državi EU-a – Islandu, Lihtenštajnu, Norveškoj ili Švicarskoj, imate pravo na korištenje usluga javnog zdravstva pod istim uvjetima i uz iste troškove kao građani i rezidenti osigurani u toj državi zahvaljujući Europskoj kartici zdravstvenog osiguranja. Svaka država ima svoja pravila za pružanje usluga javnog zdravstva. U nekima je liječenje u potpunosti ili djelomično besplatno. U drugima morate platiti cijeli trošak i potom tražiti povrat novca. Ako vam je potrebna zdravstvena skrb, sačuvajte sve račune, recepte i fakture kako biste se mogli prijaviti za nadoknadu troškova u državi koju posjećujete ili, ako to ne uspijete, kada se vratite kući.

Europskom karticom zdravstvenog osiguranja, koju možete besplatno dobiti kod vašeg nacionalnog zdravstvenog osiguravatelja, dokazujete da ste osigurani u državi EU-a. Pojednostavljuju sepostupci pomaže ubrzati nadoknada troškova.

- omogućava pacijentima da potraže liječenje u drugim zemljama EU-a na temelju postojećih prava u sklopu nacionalnog zdravstva;
- olakšava kretanje stručnog znanja.

Povećana mobilnost dovodi do bolje upotrebe resursa i može pomoći u rješavanju brojčanog nedostatka osoblja.

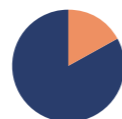
Ove promjene mogu potaknuti inovacije u zdravstvenoj skrbi i promovirati održivost, u skladu s drugim ključnim stupom općih ciljeva Trećeg zdravstvenog programa.

Prekogranična zdravstvena suradnja također je važna u liječenju rijetkih bolesti i specijaliziranih medicinskih slučajeva, za što svaka zemlja nema potrebnu kritičnu masu.

NADOKNADA ZDRAVSTVENIH TROŠKOVA

Tek 49 % građana EU-a vjeruje da su informirani o oblicima zdravstvene skrbi za koju mogu dobiti povrat troškova u svojoj zemlji.

Tek 17 % građana EU-a vjeruje da su informirani o oblicima zdravstvene skrbi za koju mogu dobiti povrat troškova u drugoj državi EU-a.

Jačanje nacionalnih kontaktnih točaka u Europi

Studija: Cross-border.INFO
Prekogranične zdravstvene usluge: povećanje pružanja informacija pacijentima

Trajanje/ datum početka 2016. – 2018.
Financijska sredstva iz EU-a Do 250 000 EUR
Države Cijeli EU
Poveznica Bit će objavljeno u 2018. na mrežnoj stranici GU SANTE

Koliko su djelotvorne nacionalne kontaktne točke EU-a (NCP-ovi) u pružanju informacija o pristupu prekograničnim zdravstvenim uslugama? Na ovo pitanje nastoji odgovoriti temeljita studija koja se trenutno provodi. Studija „Prekogranične zdravstvene usluge: povećanje pružanja informacija pacijentima“ ne razvija samo rješenja za podupiranje NCP-ova u pružanju informacija o prekograničnoj zdravstvenoj skrbi, već je i priručnik koji pomaže pacijentima da započnu s prikupljanjem informacija o medicinskom liječenju u inozemstvu.

JESTE LI ZNALI?
Manje od dva na 10 građana

osjećaju da su informirani o svojim pravima u sklopu prekogranične zdravstvene skrbi.

Istovremeno, tim koji radi na studiji temeljito procjenjuje mrežne stranice NCP-ova u svim zemljama EU-a i provodi ankete i vježbe sa pseudopacijentima kako bi pomogao procijeniti i poboljšati sposobnosti NCP-ova.

Dio studije obuhvaća izradu materijala za obuku, vodećih načela i pokazatelja povezanih s kvalitetom usluge koja će NCP-ovima omogućiti da pružaju dobre informacije pacijentima. Dok je studija izazovna zbog razlika među državama članicama EU-a i njihovih zdravstvenih sustava, njezino će opsežno istraživanje nesumnjivo osnažiti NCP-ove u pomaganju pacijentima i njihove zdravstvene pismenosti u matičnoj državi i u inozemstvu.

Suradnja otvara put sigurnijoj i boljoj zdravstvenoj skrbi

Studija: Cross-border.CARE
Prekogranična suradnja: kapitalizacija na postojećim inicijativama za suradnju u prekograničnim regijama.

Trajanje/ datum početka 2016. – 2018.
Financijska sredstva iz EU-a Do 260 000 EUR
Države Cijeli EU

Uspjeh prekogranične zdravstvene skrbi ovisi o paneuropskoj suradnji među zdravstvenim uslugama – od pružatelja i bolnica do osiguravajućih kuća i programa osiguranja. Studija EU-a koja se trenutno provodi, „Prekogranična suradnja: kapitalizacija na postojećim inicijativama za suradnju u prekograničnim regijama“ mapira prekogranične inicijative u odabranim područjima zdravstva koje se razvijaju uz europsku financijsku potporu u EU-u.

Studija također dokumentira dobrobiti i uspjehe prekogranične suradnje koji su nastali iz prethodnih inicijativa financiranih iz EU-a. Uz ove vrijedne informacije tim koji radi na studiji

pružit će smjernice o preoblikovanju i jačanju suradnje u području prekogranične zdravstvene skrbi.

Teme koje se istražuju obuhvaćaju sigurnost pacijenata, kvalitetu skrbi i prijevare u vezi s povratom troškova. Ključni dio studije obuhvaća navođenje prilika za prekograničnu suradnju tijekom idućeg desetljeća.

Studija općenito predstavlja važnu ponovnu procjenu i vježbu predviđanja te na taj način nadopunjava provedbu prekogranične zdravstvene skrbi u EU-u.

Liječnici, laboratoriji i bolnice sada znaju koji su izazovi prakse drugdje u EU-u

Studija o prekograničnim zdravstvenim uslugama: potencijalne prepreke za pružatelje zdravstvene skrbi

Trajanje/ datum početka 2015. – 2017.
Financijska sredstva iz EU-a Do 211 550 EUR
Države DE, FR, IT, LV, MT, NL, PL, SE, SI, UK

Priznavanje profesionalnih kvalifikacija, slobodno kretanje ljudi i usluga i otvorene zdravstvene granice liječnicima omogućavaju rad u drugim zemljama EU-a. Zahvaljujući njima laboratoriji pružaju dijagnoze za pacijente iz drugih država članica, a bolnice mogu otvoriti podružnice preko granice.

Nedavna studija o prekograničnim uslugama prikazala je potencijalne prepreke u praksi ili pružanju usluga u drugim zemljama EU-a, uključujući internetske konzultacije i sustav ePrescriptions.

Rezultati su zanimljivo štivo liječnicima opće prakse, fizioterapeutima, medicinskim laboratorijima i bolnicama

koje rade izvan matične zemlje – naglašavaju probleme vezane uz priznavanje profesionalnih kvalifikacija, jezične zahtjeve i registraciju kod regulatornih tijela.

Osim onog očitog, poput jezičnih zahtjeva, studija također naglašava druge izazove s kojima se pružatelji zdravstvene skrbi mogu suočiti kada imaju praksu u inozemstvu, primjerice da nisu upoznati sa specifičnostima tog zdravstvenog sustava i povezanim troškovima pri osiguravanju ovlaštenih prijevoda popratne dokumentacije kako bi potvrdili svoju prijavu za pravo na praksu.

Mreža bolnica EU-a poboljšava skrb pacijenata i prekogranična plaćanja

Projekt HONCAB

Potpora stvaranju pilot-mreže bolnica koja je povezana s plaćanjem skrbi za prekogranične pacijente

Trajanje/ datum početka	42 mjeseca, 2012. – 2016.
Financijska sredstva iz EU-a	529 880 EUR
Države	AT, BE, FR, DE, EL, HU, IT, MT, SI

Utvrđivanje financijskih i organizacijskih zahtjeva vezanih uz primanje zdravstvene skrbi u drugoj zemlji EU-a ključno je u pomaganju bolnicama da poboljšaju skrb pacijenata i olakšaju prekogranična plaćanja. Značajna inicijativa u ovome smjeru pokrenuta je putem ovog projekta financiranog sredstvima EU-a.

Projektom je osnovana pilot-mreža bolnica u cijelom EU-u. Mreža je provela sustav razmjene informacija o plaćanjima za prekogranične pacijente, kvalitetu skrbi i povratne informacije pacijenata. Također je bolnicama u različitim zemljama EU-a omogućila da usporede razlike između liječenja za slične indikacije ili bolesti, s njihovim troškovima, što je dovelo do preporuka za organizaciju i upravljanje prekograničnim plaćanjima.

Interoperabilni registri pacijenata u Europi dobra su vijest za pacijente koji putuju

PARENT Zajednička akcija

Prekogranična inicijativa za registre pacijenata

Trajanje/ datum početka	43 mjeseca, 2012. – 2015.
Financijska sredstva iz EU-a	2 016 231 EUR
Države	EL, ES, FI, HR, HU, IT, MT, PT, SI, SK

Ogromne količine podataka mogu se anonimno prikupiti iz registara pacijenata i vrijedan su izvor za razvoj boljih terapija, liječenja, politika i procedura. U Europi već postoji stotine registara koji dijele informacije o posebnim bolestima ili liječenjima. Da se svi ovi registri povežu i budu u potpunosti interoperabilni, rezultat bi bio zapanjujući izvor kvalitetnog pružanja zdravstvene skrbi.

Ovaj inicijativa EU-a pod nazivom „Prekogranična inicijativa za registre pacijenata” i dio mreže EU-a eHealth, pomogla je državama članicama da poboljšaju kvalitetu registra i interoperabilnost preporukama o načinima poboljšavanja upravljanja registrom i rješavanja problema zaštite podataka. Globalna slika koja nastaje iz ovog spoja podržat će i liječenje i operacije.

Saznajte više

Glavna uprava Europske komisije za zdravlje i sigurnost hrane (GU SANTE) o prekograničnoj zdravstvenoj skrbi
https://ec.europa.eu/health/cross-border_care/policy_hr

Izvršna agencija za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu (Chafea)
<http://ec.europa.eu/chafea/index.html>

Baza podataka akcija sufinanciranih u okviru zdravstvenih programa EU-a
<http://ec.europa.eu/chafea/projects/database.html>

Ured za publikacije

PDF
ISBN 978-92-9200-959-5
doi: 10.2818/199854
EB-03-18-303-HR-N

Slike (c) iStock, 2018.
© Europska unija, 2018.
Reprodukcija je dopuštena pod uvjetom da je izvor potvrđen.